

17. Afrikasta Uuteen-Seelantiin

Suuret siviiliryhmät - naiset, lapset ja miehet, jotka eivät pystyneet suorittamaan asepalveluksia, evakuoitiin Iranista muihin maailman alueisiin: Brittiläiseen Itä-Afrikkaan (Tanganyican, Ugandan ja Kenian leirit, yhteensä noin 20 000 ihmistä) ja Uuteen Seelantiin (leiri Pahiatuassa, noin 800 lasta). Intiassa Mumbaissa toimiva Puolan tasavallan pääkonsulaatti piti huolta noin 600 puolalaisesta orpota, jotka elivät traagisissa olosuhteissa Puolan armeijan rekrytointikeskuksissa. Puolan Punaisen Ristin tuella järjestämässä evakuoinnissa lapset kuljetettiin Iranin ja Afganistanin kautta Intiaan ja heidät sijoitettiin Maharaja Jam Saheban rahoittamaan Balachadin keskuksen.

Henkilöllisyystodistusten ja viisumien myöntämistä tarjosivat puolalaisille myös edustustot Euroopan ulkopuolisissa maissa, esimerkiksi suurlähetystöt ja konsulaatit Latinalaisessa Amerikassa, jotka eivät osallistuneet sotaan. Noin 1500 pakolaista lähetettiin Iranista Meksikoon. Heidät laitettiin Santa Rosa leiriin lähellä Leonia. Puolan edustusto Meksikossa piti huolta heistä. Edward Raczyński, joka tuli ulkoministeriön johtajan August Zaleskin tilalle, totesi viestissä jonka lähetettiin edustustoille 28. huhtikuuta 1943: "Historiallinen katastrofi on heittänyt Puolan kansalaisia melkein kaikkille vapaille vihollismiehityksestä alueille ja asettanut meille tehtäväksi huolehtia heistä muodossa ja tasolla jotka eivät ole tapahtuneet koskaan ennen sotaa".

Do Konsulatu R. P. w Brytyjskiej Afryce Wschodniej.
To the Polish Consul in British East Africa.

Nr. 224/43

Okaziciel niniejszego
The bearer of this

KOCIEJEWSKA
Nazwisko — Surname

Anna
Imię — Christian Name

Wiek 42
Age

Plec K.
Sex F

Wzrost wzrost
Height small

Oczy niebieskie
Colour of eyes blue

Włosy blond
Colour of hair fair

udaje się transportem Nr. XIX
z Iranu do Brytyjskiej Afryki Wschodniej.
Ważne na jednorazowy przejazd bez zatrzymania.
Niniejszy dokument winien być okazany w Polskim Konsulacie natychmiast po przybyciu.

Travelling in group Nr. XIX
From Iran to British East Africa.
Valid for one single journey without interruption.
This document should be immediately presented to the Polish Consulate on arriving.

Teheran
Date

OCT 12 1943

Kociejowska Anna

Podpis właściciela
Signature of Holder

w. z.

Podpis wystawcy
Issuing Officer

DELEGAT RZĄDU POLSKIEGO
Opiekni nad Ludnością Cywilną
w Teheranie

Todistus osallistumistesta kuljetukseen Iranista Brittiläiseen Itä-Afrikkaan.